

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Факультет соціально-гуманітарних технологій, спорту та реабілітації

ННІ (факультет)

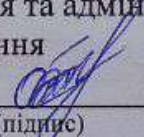
Менеджменту та публічного управління

кафедра

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА (ПРОЄКТ)

на тему: «Механізми та особливості формування партнерських відносин органів публічної влади і громадянського суспільства в сучасній Україні»

Здобувача вищої освіти ІІ курсу, групи МПАЗ-22-1,
спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»,
освітня програма «Регіональне управління
та самоврядування»

(підпис)

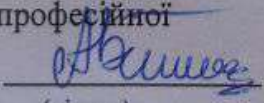
Самойленко Ольги Леонідівни
(прізвище, ім'я, по батькові)

Науковий керівник

(підпис)

Сидоренко Олексій Миколайович, к.е.н., доцент
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Керівник освітньо-професійної
програми

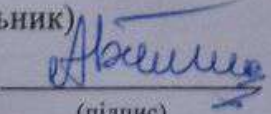

(підпис)

Близнюк Андрій Станіславович, д.н.держ.упр., доцент
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Допущено до захисту за рішенням кафедри
протокол від «25» січня 2024 № 4

менеджменту та публічного управління

Завідувач (начальник)
кафедри

(підпис)

Близнюк Андрій Станіславович, д.н.держ.упр., доцент
(прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання)

Реєстрація №

1

24.01.2024

(дата)

[підпис]
(підпис відповідальної особи)

Результати перевірки

(до захисту, на доопрацювання)

19.01.2024

(дата)

[підпис]
(підпис)

Результат захисту

5 (відмінно) / 92 балів
(оцінка)

20.02.2024

(дата)

[підпис]
(підпис)

Голова комісії:

[підпис]
(підпис)

А. І. Вашиавець
(ініціали, прізвище)

Члени комісії:

[підпис]
(підпис)

А. С. Близнюк
(ініціали, прізвище)

[підпис]
(підпис)

Н. В. Грабовенко
(ініціали, прізвище)

[підпис]
(підпис)

М. В. Гусятинський
(ініціали, прізвище)

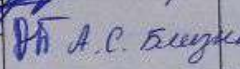
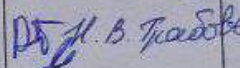
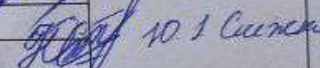
БЛАНК ОЦІНЮВАННЯ ВИПУСКНОЇ РОБОТИ

Об'єкти контролю	Діапазон оцінки в балах	Фактична кількість балів	Примітки	Дата, П.І.П.: керівника, голови комісії членів комісії, секретаря, (підписи)
------------------	-------------------------	--------------------------	----------	--

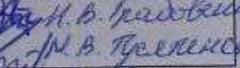
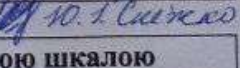
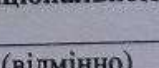
ОЦІНЮВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ КЕРІВНИКОМ ТА РЕЦЕНЗЕНТОМ

1. Зміст випускної роботи (якість теоретичного матеріалу, його зв'язок з практичним, вміння представляти матеріал в логічній послідовності, наявність висновків та пропозицій)	від 0 до 30	28		
2. Дотримання вимог щодо оформлення	від 0 до 10	7		
3. Вчасне виконання роботи на всіх етапах у встановлені кафедрою терміни	від 0 до 5	5		
4. Рецензент	від 0 до 5	5		
РАЗОМ БАЛІВ*	від 0 до 50	45		

ОЦІНЮВАННЯ ДИПЛОМНОЇ РОБОТИ КОМІСІЄЮ ПО ЗАХИСТУ

1. Доповідь	від 0 до 10	10		
2. Роздатковий матеріал	від 0 до 5	4		
3. Знання теоретичного та практичного матеріалу, вміння відповідати на запитання	від 0 до 25	24		
5. Апробація (участь у конференціях)	від 0 до 10	9		
РАЗОМ БАЛІВ	від 0 до 50	47		
ЗАГАЛЬНА КІЛЬКІСТЬ БАЛІВ	від 0 до 100	92		

ПЕРЕВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ЗА 100-БАЛЬНОЮ ШКАЛОЮ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ ШКАЛИ ТА ШКАЛИ ЄКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	Дата	П.І.П.: голови, членів комісії, секретаря, (підписи)
92	A	5	20.02.2024	

Правила переведення оцінок до національної шкали та шкали ЄКТС

Оцінка за 100-бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	5 (відмінно)
80-89	B	4 (добре)
70-79	C	3 (задовільно)
60-69	D	
50-59	E	
35-49	FX	2 (незадовільно)

SUMMARY

Samoilenko O.L. - Mechanisms and features of the formation of partnership relations of public authorities and civil society in modern Ukraine.

The purpose of the work analysis of existing interaction between state authorities and institutions of civil society, identification of problems and obstacles, as well as development of ways to improve the effectiveness of this interaction.

To achieve the goal, the following tasks must be solved:

1. Conduct a study of theoretical aspects of interaction between state authorities and institutions of civil society, including analysis of legislative and regulatory acts.

2. To carry out an analysis of the practical experience of interaction between state authorities and institutions of civil society on the example of specific situations and projects.

3. Identify obstacles that prevent effective interaction between state authorities and institutions of civil society, and determine their causes.

4. Develop recommendations for improving the efficiency of interaction between state authorities and civil society institutions, including the creation of mechanisms for citizens' participation in the decision-making process.

The object of the study is the interaction between state authorities and institutions of civil society, which takes place within the framework of a democratic system of governance.

The subject of the study is to increase the efficiency of this interaction by improving communication, openness and transparency of the activities of state bodies, participation of citizens in the decision-making process and increasing their awareness of their rights and responsibilities.

The research base is the Dymer village council of the Vyshgorod district of the Kyiv region.

The scientific novelty of the obtained results can be used: in the scientific and research sphere - for further development of the problems of improving the public administration system, optimizing the interaction of state authorities with institutions of civil society, etc.; in law-making - when improving the current legislation on non-state public organizations and the mechanism of their participation in public administration; in law enforcement - to optimize the forms and methods of interaction between state authorities and the organized public; in the educational process - during the preparation of relevant sections, subsections, training manuals, educational and methodological recommendations for the courses of public administration, administrative law, and public construction.

The structure of the master's work: In accordance with the research goal and tasks, the master's work consists of an introduction, three sections, conclusions, and a list of used sources.

Key words: management, management, state mechanism, partnership relations, management bodies, civil society, public administration.

The year of completion of the thesis is 2023

The year of job protection is 2024

АНОТАЦІЯ

Самойленко О.Л. - Механізми та особливості формування партнерських відносин органів публічної влади і громадянського суспільства в сучасній Україні.

Метою роботи є: аналіз існуючої взаємодії між органами державної влади та інститутами громадянського суспільства, виявлення проблем та перешкод, а також розробка шляхів підвищення ефективності цієї взаємодії. Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

1. Провести вивчення теоретичних аспектів взаємодії між органами державної влади та інститутами громадянського суспільства, включаючи аналіз законодавчих та нормативних актів.

2. Здійснити аналіз практичного досвіду взаємодії між органами державної влади та інститутами громадянського суспільства на прикладі конкретних ситуацій та проектів.

3. Зробити виявлення перешкод, що заважають ефективному взаємодії між органами державної влади та інститутами громадянського суспільства, та визначення їх причин.

4. Розробити рекомендації щодо підвищення ефективності взаємодії між органами державної влади та інститутами громадянського суспільства, включаючи створення механізмів участі громадян у процесі прийняття рішень.

Об'єкт дослідження - взаємодія між органами державної влади та інститутами громадянського суспільства, що відбувається у рамках демократичної системи управління.

Предмет дослідження - підвищення ефективності цієї взаємодії шляхом покращення комунікації, відкритості та прозорості діяльності державних органів, участі громадян у процесі прийняття рішень та підвищення їх поінформованості про свої права та обов'язки.

База дослідження - Димерська селищна рада Вишгородського району Київської області.

Наукова новизна одержаних результатів можуть бути використані: в науково-дослідній сфері - для подальшої розробки проблем удосконалення системи публічного управління, оптимізації взаємодії органів державної влади з інститутами громадянського суспільства тощо; у правотворчості при вдосконаленні чинного законодавства про недержавні громадські організації та механізм їх участі в публічному управлінні.

Структура магістерської роботи: Відповідно до поставленої мети дослідження та завдань магістерська робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел.

Ключові слова: управління, менеджмент, державний механізм, партнерські відносини, органи управління, громадянське суспільство, публічне управління.

Рік виконання дипломної роботи - 2023

Рік захисту роботи - 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ОРГАНИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА ІНСТИТУТИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА.....	6
1.1. Роль та функції органів державної влади.....	12
1.2. Роль та функції інститутів громадянського суспільства.....	23
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ПОТОЧНОГО СТАНУ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА ІНСТИТУТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ІНСТИТУТИ ГРОМАДЯНСЬКОГО.....	23
2.1. Опис поточного стану взаємодії між державною владою та інститутами громадянського суспільства в Україні.....	23
2.2. Аналіз законодавчих та нормативних актів, що регулюють взаємодію державної влади та інститутів громадянського суспільства в Україні.....	29
РОЗДІЛ 3. ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ ДЕРЖАВНОЮ ВЛАДОЮ ТА ІНСТИТУТАМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА	32
3.1. Виявлення проблем, що перешкоджають ефективній взаємодії між державною владою та інститутами громадянського суспільства в Україні.....	32
3.2. Вирішення проблем взаємодії між державною владою та інститутами громадянського суспільства.....	38
ВИСНОВКИ.....	46
...	
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	48

ВСТУП

Актуальність тематики роботи. Тема дослідження є актуальною в даний час, оскільки ефективна взаємодія між органами влади та громадянським суспільством є ключовим фактором для розвитку демократичного суспільства та сталого розвитку країни.

Однією з основних проблем, яку необхідно вирішити у цій галузі, є недостатня відкритість і прозорість діяльності державних органів прокуратури та недостатня участь громадян, у процесі прийняття рішень. Недовіра між органами влади та громадянами може призвести до конфліктів та ускладнити взаємодію між ними.

Іншою важливою проблемою є недостатня усвідомлення громадянами своїх прав та обов'язків щодо участі у громадських справах. Багато людей не розуміють, як вони можуть впливати на прийняття рішень і як їхня думка може бути врахована.

Вирішення цих проблем може бути досягнуто шляхом підвищення відкритості та прозорості діяльності державних органів, покращення комунікації між ними та громадянським суспільством, а також підвищення поінформованості громадян про свої права та обов'язки. Крім того, необхідно створення сприятливого середовища для взаємодії між державними органами та громадянським суспільством, наприклад, шляхом створення форумів і майданчиків для обговорення громадських питань.

Таким чином, тема вкрай актуальна та важлива для розвитку демократичних процесів та сталого розвитку держави.

Ступінь наукового вивчення тематики роботи. Проблеми співвідношення і взаємозв'язку суспільства, особистості та держави були в центрі дослідницького інтересу протягом усієї світової історії починаючи ще від Аристотеля та Платона. Пізніше М.Вебер, Г.Гегель, Т.Гоббс, Д.Локк, Н.Макіавеллі, Ш.Монтеск'є, Ж. Ж.Руссо, А.Сміт, А.Токвіль та інші вчені у своїх роботах приділяли значну увагу сутності громадянського суспільства і держави, аспектам їх взаємодії, державно-владним механізмам управління

тощо.

У сучасному українському праві слід відзначити праці В.Авер'янова, В.Беха, Г.Зеленько, А.Карася, А. Колодій, І.Кресіної, В.Кременя, Н.Нижник, О.Оболенського, А.Пахарєва, О.Пухкала, С.Серьогіна, О.Скрипнюк, Г.Ситника, С.Телешуна, В.Тертички, В.Трощинського, В.Цвих, Ю.Шемшученка, Г.Щедрової, О.Якубовського та інших, які досліджують проблеми сутності громадянського суспільства та держави у їх взаємовідносинах. Проте, незважаючи на в цілому ґрунтовну розробленість зазначеної проблематики, вітчизняними вченими не приділялась увага дослідженню проблеми оптимізації механізму взаємодії інститутів громадянського суспільства і органів державної влади в контексті підвищення ефективності державного управління.

Об'єктом дослідження є взаємодія між органами державної влади та інститутами громадянського суспільства, що відбувається у рамках демократичної системи управління.

Предметом дослідження є підвищення ефективності цієї взаємодії шляхом покращення комунікації, відкритості та прозорості діяльності державних органів, участі громадян у процесі прийняття рішень та підвищення їх поінформованості про свої права та обов'язки.

Мета роботи. Метою дослідження є аналіз існуючої взаємодії між органами державної влади та інститутами громадянського суспільства, виявлення проблем та перешкод, а також розробка шляхів підвищення ефективності цієї взаємодії.

Для досягнення поставленої мети необхідно вирішити такі завдання:

1. Провести вивчення теоретичних аспектів взаємодії між органами державної влади та інститутами громадянського суспільства, включаючи аналіз законодавчих та нормативних актів.

2. Здійснити аналіз практичного досвіду взаємодії між органами державної влади та інститутами громадянського суспільства на прикладі конкретних ситуацій та проектів.

3. Зробити виявлення перешкод, що заважають ефективному взаємодії між органами державної влади та інститутами громадянського суспільства, та визначення їх причин.

4. Розробити рекомендації щодо підвищення ефективності взаємодії між органами державної влади та інститутами громадянського суспільства, включаючи створення механізмів участі громадян у процесі прийняття рішень, підвищення відкритості та прозорості діяльності державних органів, покращення комунікації між органами влади та громадянським суспільством тощо.

Методи дослідження. У процесі магістерського дослідження з метою одержання теоретичних та практичних результатів використовувалися загальнонаукові та спеціально-наукові методи, які сприяли вирішенню поставлених завдань, а саме: історичний метод для дослідження понять «взаємодія», «інститути громадянського суспільства», «громадянське суспільство», «органи державної влади України», «взаємодія», а також розвиток України та становлення інститутів громадянського суспільства; нормативно-правовий для аналізу юридичного підґрунтя діяльності інститутів громадянського суспільства та органів державної влади України, їх взаємодії; метод систематизації з метою узагальнення наукових та практичних результатів взаємодії органів державної влади та інститутів громадянського суспільства, метод аналізу та синтезу у процесі дослідження зарубіжних та вітчизняних моделей взаємодії органів державної влади та інститутів громадянського суспільства; статистичний з метою аналізу результатів взаємодії (як проводились консультації з громадськістю, скільки питань виносились на обговорення, скільки з них мало суспільно важливе значення, тощо); графічний для наочної візуалізації результатів дослідження; структурно-аналітичний та прогностичний з метою моделювання та обґрунтування подальших кроків у процесі розвитку співпраці органів влади і інститутів громадянського суспільства.

Інформаційна база проведення дослідження. Теоретичну базу аналізу теми роботи складають нормативно-правові документи, наукові роботи з питань

побудови органів державної влади та функціонування інститутів громадянського суспільства, взаємодії органів державної влади та інститутів громадянського суспільства. Емпірична база магістерського дослідження складається із статистичних даних, а також даних авторського дослідження як представника інститутів громадянського суспільства, який був та є членом багатьох громадських рад.

Наукова новизна одержаних результатів обумовлена тим, що на основі наукових здобутків, законодавства та практики його реалізації проведено системне, комплексне дослідження взаємодії органів державної влади та інститутів громадянського суспільства. Автором напрацьовано ряд пропозицій щодо вдосконалення взаємодії органів державної влади та інститутів громадянського суспільства в Україні.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що сформульовані у цій роботі положення, висновки та пропозиції можуть бути використані у науково-дослідній роботі, правозастосовчій практиці, у освітньому процесі. Результати дослідження можуть також бути використані у подальшій розробці та вдосконаленні законодавства, що регулює діяльність інститутів громадянського суспільства та органів державної влади, їх взаємодії. Результати дослідження щодо підвищення ефективності взаємодії між органами державної влади та інститутами громадянського суспільства можуть бути застосовані у різних галузях діяльності. Зокрема, це дослідження може бути корисним для державних органів та інститутів громадянського суспільства, які зацікавлені в покращенні своєї взаємодії в рамках демократичної системи управління. Результати дослідження можуть допомогти їм розробити ефективні стратегії та механізми взаємодії, які сприяють підвищенню якості життя громадян та сталому розвитку країни.

Структура роботи. Дипломна робота складається зі вступу, трьох розділів, які в свою чергу складаються з восьми підрозділів, висновків та списку використаних джерел.

РОЗДІЛ 1.

ОРГАНИ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА ІНСТИТУТИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

1.1. Роль та функції органів державної влади

Державна влада – це сукупність функцій та повноважень, які покладаються на державні органи та спрямовані на управління державою, забезпечення захисту прав та інтересів громадян та реалізацію національних інтересів. Поняття державної влади має довгу історію та еволюціонувало відповідно до зміни політичних та економічних умов.

В історичному контексті державна влада з'явилася з появою державності, коли групи людей збиралися разом для захисту себе та своїх майнових інтересів. Надалі державна влада стала пов'язана з управлінням територіями та ресурсами, організацією суспільного життя та судовою системою. У світі поняття державної влади зазвичай пов'язують із національною державою, що є головним носієм влади.

Сучасна державна влада зазвичай ділиться на три гілки: законодавчу, виконавчу та судову. Законодавча влада створює закони, виконавча влада здійснює їх виконання та керує державними службами, а судова влада здійснює правосуддя та вирішує конфлікти між громадянами та державою.

Однак у різних країнах державна влада може мати різну структуру та функціонувати по-різному залежно від політичної, соціальної та економічної системи. Деякі країни мають федеральну систему державного управління, де влада ділиться між центральними та регіональними органами, тоді як в інших країнах влада концентрується в руках центральних органів державного управління.

Державна влада - це сукупність функцій та повноважень, які покладаються на державні органи та спрямовані на управління державою, забезпечення захисту прав та інтересів громадян та реалізацію національних

інтересів. У сучасній державі державна влада зазвичай ділиться на три гілки: законодавчу, виконавчу та судову.

Законодавча влада — це одна з трьох гілок державної влади, яка займається створенням законів. Вона зазвичай представлена парламентом, конгресом чи іншим законодавчим органом, що складається із обраних громадянами представників. Законодавча влада відіграє важливу роль в управлінні державою та забезпеченні правової державності.

Завдання законодавчої влади:

Створення законів. Законодавча влада відповідає за створення законів, які регулюють суспільні відносини, захищають права та свободи громадян та визначають правові стандарти, яким повинні дотримуватися органи виконавчої та судової влади.

Обговорення та прийняття бюджету. Законодавча влада також відповідає за обговорення та ухвалення державного бюджету. Бюджет є основним інструментом державної політики та дозволяє державі розподіляти ресурси між різними секторами економіки та соціальними програмами.

Контроль за виконавчою владою. Законодавча влада також здійснює контроль за виконавчою владою, перевіряючи її дії та чи справді вони відповідають законам. У разі порушення закону законодавча влада може вжити заходів для виправлення ситуації, зокрема у вигляді розслідування та відставки посадових осіб.

Захист права і свободи громадян. Законодавча влада відповідає за захист права і свободи громадян, створюючи закони, які гарантують їх дотримання та захист.

Регулювання економіки. Законодавча влада може також брати участь у регулюванні економічних процесів, таких як оподаткування, фінансова політика, монетарна політика, інфраструктурні проекти тощо.

Участь у міжнародній політиці. Законодавча влада може приймати закони, що регулюють міжнародні відносини, наприклад, створюючи міжнародні договори та конвенції.

Забезпечення державної безпеки. Законодавча влада може приймати закони, пов'язані із забезпеченням державної безпеки, наприклад, регулюючи військову політику, законодавство про національну безпеку та інші аспекти національної безпеки.

Подання інтересів громадян. Законодавча влада представляє інтереси громадян, приймаючи закони, які захищають їхні права та інтереси.

Законодавча влада відіграє важливу роль в управлінні державою та забезпеченні правової державності. Її роль полягає не лише у створенні законів, а й у контролі за виконавчою владою та захисту прав і свобод громадян. Крім того, законодавча влада бере участь у формуванні державної політики та може регулювати різні аспекти життя держави, включаючи економіку, соціальну сферу та зовнішню політику.

Виконавча влада - це гілка державної влади, яка відповідає за виконання законів та рішень, прийнятих законодавчою владою. Вона може бути представлена президентом, урядом чи іншими органами. Виконавча влада відіграє ключову роль в управлінні державою та забезпеченні її стабільності та розвитку.

Завдання виконавчої влади:

Реалізація державної політики. Виконавча влада відповідає за реалізацію державної політики, яка визначається законодавчою владою. Це означає, що виконавча влада має створювати відповідні умови для реалізації законів, що регулюють економіку, соціальні програми, національну безпеку та інші аспекти життя держави [16].

Управління державними службами. Виконавча влада також відповідає за управління державними службами, включаючи міністерства, відомства та агенції, які є частиною виконавчої влади. Вона призначає керівників державних органів, контролює їх діяльність та забезпечує їх ефективне функціонування.

Регулювання економіки. Виконавча влада відповідає за регулювання економічних процесів, таких як оподаткування, фінансова політика, монетарна політика, інфраструктурні проекти тощо. Вона також має забезпечувати економічну стабільність та сталий розвиток держави.

Забезпечення національної безпеки. Виконавча влада відповідає за забезпечення національної безпеки, у тому числі за захист кордонів, боротьбу з тероризмом та злочинністю, захист національних інтересів у світових конфліктах тощо.

Робота із громадськими організаціями. Виконавча влада також має працювати з громадськими організаціями та зацікавленими сторонами для забезпечення ефективності реалізації державної політики та захисту прав та інтересів громадян.

Взаємодія коїться з іншими державами. Виконавча влада взаємодіє з іншими державами, укладає міжнародні угоди та договори, розвиває міжнародне співробітництво та бере участь у вирішенні міжнародних проблем.

Забезпечення соціальних програм. Виконавча влада відповідає за забезпечення соціальних програм, таких як медичне обслуговування, освіта, пенсії та інші програми соціальної підтримки. Вона має забезпечувати ефективність цих програм та захист прав та інтересів громадян.

Забезпечення громадянських свобод та прав. Виконавча влада повинна захищати громадянські свободи та права, включаючи права на свободу вираження поглядів, права на приватне життя та права на рівність перед законом. Вона має гарантувати дотримання законів та запобігати порушенням прав і свобод громадян.

Кризове керування. Виконавча влада відповідає за кризове управління, включаючи управління природними катастрофами, терористичними актами та іншими кризовими ситуаціями. Вона має забезпечувати безпеку громадян та швидке відновлення після кризових ситуацій [7].

Судова влада - це одна з гілок державної влади, яка займається вирішенням правових спорів та прийняттям рішень у судових справах. Вона відповідає за застосування законів, захист права і свободи громадян, і навіть підтримання правопорядку.

Завдання судової влади:

Вирішення правових спорів. Основне завдання судової влади – вирішення правових спорів між громадянами, організаціями та державними органами.

Судді розглядають різні типи справ, від цивільних до кримінальних, і виносять рішення, які мають відповідати законам та конституції.

Захист права і свободи громадян. Судова влада відповідає за захист права і свободи громадян, які можуть бути порушені державними органами, організаціями або іншими громадянами. Суди можуть розглядати справи про порушення конституційних прав, прав на приватне життя, свободу вираження поглядів, рівність перед законом та інші права та свободи.

Забезпечення правопорядку. Судова влада відповідає за підтримання правопорядку та дотримання законів. Вона може розглядати справи про злочини, призначати покарання та приймати рішення, які допомагають забезпечити безпеку та захист громадян [24].

Інтерпретація законів. Судова влада має право інтерпретувати закони та конституцію, що дозволяє їй приймати рішення у ситуаціях, коли існує неоднозначність чи неясність у законі.

Контроль за виконавчою владою. Судова влада також відповідає за контроль за виконавчою владою, забезпечуючи дотримання законів та запобігаючи зловживанню владою.

Забезпечення незалежності та недоторканності суддів. Судова влада повинна забезпечувати незалежність та недоторканність суддів, щоб вони могли приймати рішення на основі законів та конституції, а не під тиском ззовні. Це гарантує незалежність судової влади та захищає її від впливу інших гілок державної влади, політичних сил чи бізнес-кіл.

1.2. Роль та функції інститутів громадянського суспільства

Громадянське суспільство - це суспільство, в якому люди вільно та добровільно організуються для захисту своїх інтересів та вирішення спільних проблем, незалежно від державних органів та політичних партій. Громадянське суспільство є безліч організацій, об'єднань, спільнот та груп, які мають свої цілі та завдання, але в цілому працюють на благо суспільства.

У громадянському суспільстві активну роль відіграють некомерційні організації, які займаються вирішенням соціальних та екологічних проблем,

захистом прав та інтересів громадян, а також наданням допомоги нужденним. Крім того, громадянське суспільство включає громадські об'єднання, благодійні фонди, профспілки, релігійні організації, наукові та культурні установи і т.д.

Однією з головних особливостей громадянського суспільства є його автономність та незалежність від держави. Громадянське суспільство діє на основі добровільних та вільних відносин між людьми, і воно може критикувати державну владу, контролювати її діяльність та брати участь у прийнятті рішень на місцевому та національному рівнях.

Громадянське суспільство є важливим елементом демократичного суспільства, оскільки воно забезпечує громадянську активність та участь у прийнятті рішень, що сприяє розвитку громадянської свідомості та культури.

Історія виникнення громадянського суспільства налічує кілька століть і пов'язана з розвитком сучасного державного устрою та економічних змін у суспільстві.

Перші прояви громадянського суспільства можна знайти в Середньовічній Європі, де виникли гільдії та цехи, що об'єднують майстрів та ремісників, що захищають свої інтереси та права. В епоху Ренесансу виникли перші асоціації та організації, які об'єднують людей на основі спільних цінностей та інтересів.

У 18 столітті внаслідок освіти та філософських ідей виникло розуміння громадянського суспільства як особливого суб'єкта суспільного життя, що вільно існує між державою та індивідуальною людиною. Це стало можливим завдяки розвитку економічних зв'язків та розподілу праці, що призвело до виникнення нових соціальних груп та класів, що організуються в рамках громадянського суспільства [23].

У 19 столітті з розвитком парламентаризму і демократії громадянське суспільство набуло нової форми і стало активнішою брати участь у політичному житті суспільства. Це виявилось у створенні політичних партій, профспілок, громадських організацій та рухів.

У 20 столітті громадянське суспільство відігравало важливу роль у боротьбі за громадянські свободи та права, захисті довкілля, вирішенні

соціальних проблем та участі у міжнародному співробітництві. З розвитком інформаційних технологій та глобалізації громадянське суспільство стало ще більш різноманітним та різноманітним, що сприяє його більш ефективній ролі у суспільному житті.

Інститути громадянського суспільства - це організації, об'єднання та структури, які є механізмами громадянської участі та контролю за діяльністю державних органів та громадських інститутів. Інститути громадянського суспільства є автономними, незалежними від держави та представляють різноманітні інтереси та напрямки діяльності.

До інститутів громадянського суспільства належать некомерційні організації (НКО), громадські об'єднання, благодійні фонди, профспілки, релігійні організації, наукові та культурні установи тощо. Ці організації займаються вирішенням соціальних та екологічних проблем, захистом прав та інтересів громадян, а також наданням допомоги нужденним.

Інститути громадянського суспільства також включають ЗМІ, які відіграють важливу роль у формуванні громадської думки, контролі за діяльністю державних органів та поширенні інформації про проблеми та виклики суспільства.

Активізм і протести також можна віднести до інститутів громадянського суспільства, оскільки вони є формою громадянської активності та участі у прийнятті рішень. Активісти та протестувальники виступають за захист своїх прав та інтересів, а також за зміну політики держави щодо певних соціальних та екологічних проблем [3].

Організація громадянського суспільства (ОГО) - це некомерційні структури, які займаються вирішенням соціальних проблем, захистом прав та інтересів громадян, а також наданням допомоги нужденним. Вони діють на основі добровільних та вільних відносин між людьми і не є частиною державної влади чи політичних партій [11].

ОГО включають некомерційні організації (НКО), які представляють різноманітні напрямки діяльності, такі як екологія, охорона здоров'я, правозахист, соціальна допомога тощо. НКО можуть бути як національними,

так і міжнародними, і вони часто мають мережу філій чи представництв у різних регіонах світу.

Громадські об'єднання - це організації, які об'єднують громадян за спільними інтересами та цілями. Вони репрезентують різні соціальні групи, такі як молодь, пенсіонери, інваліди тощо. Громадські об'єднання можуть проводити різноманітні заходи, надавати допомогу та підтримку своїм членам, а також виступати на захист їхніх прав.

Благодійні фонди - це організації, які займаються збиранням коштів та наданням благодійної допомоги нужденним. Вони можуть надавати матеріальну допомогу, фінансувати проекти в галузі охорони здоров'я, освіти, культури та інших галузях. Благодійні фонди можуть працювати як на місцевому, так і міжнародному рівні.

Всі ці організації є важливими елементами громадянського суспільства, оскільки вони сприяють захисту прав та інтересів громадян, беруть участь у вирішенні соціальних та екологічних проблем, забезпечують громадянську активність та участь у прийнятті рішень.

Функції інститутів громадянського суспільства (ІГО) включають безліч напрямів та завдань, які вони виконують у межах своєї діяльності. Однією з головних функцій ІДВ є формування громадської думки.

Інститути громадянського суспільства відіграють важливу роль у формуванні громадської думки шляхом висвітлення важливих подій, проблем та викликів, а також поширення інформації про них. Вони також можуть брати участь у проведенні досліджень громадської думки та оцінці суспільних настроїв.

Інформаційні кампанії, що проводяться ІГО, можуть впливати на громадську думку, формуючи певні погляди та переконання, а також чинити тиск на державні органи щодо прийняття рішень та зміни політики.

Приклади функцій ІДВ, пов'язаних із формуванням громадської думки:

Проведення інформаційних кампаній з важливих соціальних та екологічних проблем, таких як бідність, порушення прав людини, забруднення довкілля та ін.

Організація заходів, спрямованих на привернення уваги громадськості до актуальних питань, наприклад проведення демонстрацій, пікетів, флешмобів тощо.

Створення та підтримка ЗМІ, які можуть висвітлювати важливі події та проблеми, а також поширювати інформацію про них.

Участь у проведенні досліджень громадської думки та опитувань, які можуть оцінити настрої та думки громадян з різних питань.

Випуск інформаційних бюлетенів, брошур, публікацій та інших матеріалів, які можуть поширювати інформацію про проблеми та виклики у суспільстві.

Ще однією важливою функцією інститутів громадянського суспільства є моніторинг діяльності державних органів і влади. ЙГО стежать за діями державних структур, контролюють їхню роботу, виявляють порушення законодавства та зловживання посадовими особами.

Моніторинг державних органів та влади виконується ІГО за допомогою різних механізмів, таких як громадські слухання, контрольні закупівлі, публічний моніторинг державних програм та проектів та інші.

Приклади функцій ІДВ, пов'язаних з моніторингом державних органів та влади:

Проведення громадських слухань із важливих питань, пов'язаних із діяльністю державних органів та влади [15].

Організація моніторингу державних закупівель та контроль за їх проведенням.

Перевірка діяльності державних органів щодо відповідності законодавству, виявлення порушень та зловживань.

Аналіз та оцінка державних програм та проектів, виявлення їх ефективності та відповідності завданням та цілям.

Надання юридичної допомоги та захист прав громадян, які постраждали від дій державних органів та посадових осіб.

Моніторинг державних органів та влади важливий для підтримки прозорості та відповідальності у діяльності державних структур, запобігання

корупції та зловживанням, захисту прав та інтересів громадян. НЯМ виконують важливу функцію контролю та балансування влади у суспільстві, що сприяє демократичному розвитку держави.

Ще однією важливою функцією інститутів громадянського суспільства (ІГО) є участь у ухваленні рішень на місцевому та національному рівнях. ІГО можуть виступати як консультанти та експерти при розробці законів, політик та програм, а також брати участь у громадських слуханнях та консультаціях, які проводяться при прийнятті рішень.

Участь ІГО у прийнятті рішень на місцевому та національному рівнях допомагає державним органам враховувати думку та інтереси громадян при розробці та впровадженні нових законодавчих та нормативних актів. Воно також сприяє більш широкому та об'єктивному висвітленню проблем та викликів, пов'язаних із різними сферами життя суспільства.

Приклади функцій ІДВ, пов'язаних з участю у прийнятті рішень на місцевому та національному рівнях:

Участь у роботі громадських комісій, створених для розроблення законодавчих та нормативних актів на місцевому та національному рівнях.

Подання громадської думки та інтересів громадян під час проведення громадських слухань та консультацій, що проводяться під час прийняття рішень.

Проведення незалежних досліджень та аналізів, пов'язаних із різними соціальними та економічними питаннями, які допомагають державним органам приймати обґрунтовані рішення.

Надання консультативної допомоги та експертного супроводу державним органам при розробці та впровадженні нових законів, політик та програм.

Участь ІГО у прийнятті рішень на місцевому та національному рівнях допомагає забезпечувати більш демократичний та відкритий процес прийняття рішень, враховуючи інтереси та думки громадян. Це також сприяє підвищенню громадянської активності та відповідальності, формуванню суспільної свідомості та розвитку демократичних інститутів у суспільстві.

Однією з важливих функцій інститутів громадянського суспільства є реалізація соціально-економічних функцій. ІГО можуть займатися різними видами діяльності, які спрямовані на підтримку соціально-економічного розвитку суспільства та покращення якості життя громадян.

Приклади соціально-економічних функцій ІДВ:

Надання допомоги та підтримки нужденним, наприклад, надання гуманітарної допомоги, продовольчої допомоги, допомоги бездомним та ін.

Проведення соціальних програм та проектів, спрямованих на підтримку різних соціальних груп, наприклад, інвалідів, молоді, людей похилого віку та ін.

Реалізація проектів у галузі освіти, культури та науки, які сприяють розвитку суспільства та підвищенню якості життя громадян.

Підтримка розвитку малого та середнього бізнесу, створення та підтримка підприємницьких та інноваційних співтовариств, що сприяють розвитку економіки та створенню нових робочих місць [5].

Створення та підтримка екологічних проектів та програм, спрямованих на охорону навколишнього середовища та природних ресурсів.

Соціально-економічні функції ІДВ допомагають створювати сприятливі умови для розвитку суспільства та покращення якості життя громадян. Вони сприяють зростанню економіки, зміцненню соціального захисту населення, розвитку культури та освіти, збереженню природних ресурсів та екології загалом. Важливо, щоб соціально-економічні функції ІДВ були спрямовані на вирішення актуальних проблем та викликів у суспільстві, враховували інтереси та потреби громадян, та виконувались відповідно до законодавства та норм міжнародного права [21].

Інститути громадянського суспільства (ІГО) є важливим інструментом розвитку демократії та захисту прав громадян у різних країнах світу. Приклади використання ІГО у різних країнах такі:

У США інститути громадянського суспільства (ІГО) відіграють важливу роль у демократичному процесі та формуванні громадської думки. Вони

репрезентують широкий спектр організацій, включаючи некомерційні організації, благодійні фонди, громадські об'єднання, профспілки та інші.

Однією з найвідоміших ІГО в США є Американський Червоний Хрест, який займається наданням допомоги у разі стихійних лих і катастроф, а також надання допомоги постраждалим під час воєн та конфліктів. Іншою відомою ІГО є Національна асоціація охорони природи (National Wildlife Federation), яка займається захистом навколишнього середовища та збереженням дикої природи.

ІГО у США також відіграють важливу роль у суспільному житті та підтримці різних соціальних та культурних програм. Наприклад, Національна асоціація з розширення освіти (National Education Association) займається розвитком освіти в країні, а Національна асоціація із захисту прав геїв та лесбіянок (National Gay and Lesbian Task Force) виборює права ЛГБТ-спільноти.

У США ІГО також беруть активну участь у виборах та політичному житті. Вони можуть проводити громадські кампанії, висвітлювати важливі проблеми та надавати рекомендації кандидатам на виборах. Наприклад, Громадська рада Америки (Public Citizen) займається захистом прав споживачів та громадської безпеки, а також бере участь у громадських дебатах та консультаціях з важливих політичних питань.

У Німеччині інститути громадянського суспільства (ІГО) відіграють важливу роль у соціально-економічному житті країни. Вони надають допомогу біженцям, бездомним та іншим соціально вразливим групам, а також займаються захистом прав споживачів та охороною навколишнього середовища [2].

Однією з найвідоміших ІГВ у Німеччині є Червоний Хрест (Deutsches Rotes Kreuz), який займається наданням медичної допомоги та гуманітарної допомоги, а також проводить програми з навчання першої допомоги. Ще однією відомою ІГО є Greenpeace, яка займається захистом навколишнього середовища та боротьбою зі зміною клімату.

ІГО в Німеччині також беруть активну участь у різних соціальних і культурних програмах. Наприклад, Фонд імені Хайнріха Белля (Heinrich-Böll-

Stiftung) займається підтримкою молодих лідерів та соціальних підприємців, а також проводить програми з розвитку демократії та прав людини.

У Німеччині ІГО також займаються захистом прав споживачів та боротьбою з корупцією. Наприклад, Німецька асоціація захисту прав споживачів (Verbraucherzentrale Bundesverband) надає юридичну допомогу та консультації з питань прав споживачів, а Трансперенсі Інтернешнл (Transparency International) бореться з корупцією у державних органах та владі.

Таким чином, ІГВ у Німеччині відіграють важливу роль у соціально-економічному житті країни. Вони допомагають покращувати якість життя громадян, охороняти довкілля, захищати права споживачів та боротися з корупцією. Вони також сприяють розвитку демократії та захисту прав людини у Німеччині.

У Бразилії інститути громадянського суспільства (ІГО) відіграють важливу роль у боротьбі за права корінних народів та бідних робітників, а також у захисті довкілля [20].

Однією з найвідоміших ІГВ у Бразилії є Міжнародний департамент Justicia Global (Global Justice), який займається захистом прав людини та боротьбою зі злочинами проти прав людини. Іншою важливою ІГО в Бразилії є Міжнародний Комітет із захисту прав корінних народів, який бореться за права корінних народів на землю та культурну спадщину.

ІГО у Бразилії також займаються боротьбою з бідністю та соціальною нерівністю. Наприклад, Міжнародний комітет з дослідження та боротьби з бідністю займається розробкою програм і проєктів, спрямованих на покращення життя бідних верств населення.

ІГО в Бразилії беруть активну участь у захисті навколишнього середовища та боротьбі зі зміною клімату. Наприклад, Інститут "Сусіди нашої Землі" (Instituto Nossa Terra) займається охороною природи та розвитком стійких технологій, а Асоціація захисту річок (Associação de Proteção aos Rios) бореться за збереження водних ресурсів та водних екосистем.

Таким чином, ІГВ у Бразилії відіграють важливу роль у захисті прав людини, боротьбі з бідністю та соціальною нерівністю, охороні навколишнього

середовища та захисті прав корінних народів. Вони допомагають захищати інтереси та права вразливих груп населення, а також сприяють розвитку демократії та захисту громадянських свобод та прав у Бразилії.

У Росії її інститути громадянського суспільства (ІГО) також відіграють важливу роль різних сферах життя суспільства. Незважаючи на деякі обмеження та складнощі в їх діяльності, багато ІГО в Росії продовжують активно працювати і робити внесок у розвиток громадянського суспільства.

Однією з найвідоміших ІГО в Росії є Меморіал, який займається дослідженням та пам'ятниками жертв політичних репресій у СРСР. Він також захищає права та свободи громадян Росії, включаючи свободу слова та думки. Ще однією відомою ІГО в Росії є Фонд "Громадська думка", який займається вивченням громадської думки та соціальних процесів у Росії.

ІГО в Росії також займаються охороною навколишнього середовища та боротьбою зі зміною клімату. Наприклад, Архангельський екологічний центр (Arkhangelsk Ecological Center) бореться за захист лісів та водних ресурсів в Архангельській області, а Фонд "Зелений світ" (Greenpeace Russia) проводить кампанії із захисту Арктики та боротьби із забрудненням навколишнього середовища [8].

ІГО в Росії також беруть участь у різних соціальних та культурних програмах. Наприклад, Фонд "Діти Росії" займається наданням допомоги дітям-сиротам та дітям з малозабезпечених сімей, а Фонд підтримки культури "Православне телебачення" займається підтримкою та просуванням православної культури в Росії [17].

Таким чином, ІГО в Росії відіграють важливу роль у різних сферах життя суспільства, від захисту прав і свобод громадян до охорони навколишнього середовища та підтримки культури. Вони допомагають захищати інтереси та права вразливих груп населення, а також сприяють розвитку демократії та захисту громадянських свобод та прав у Росії.

В Індії інститути громадянського суспільства (ІГО) відіграють важливу роль у захисті прав і свобод громадян, боротьбі із соціальними проблемами та розвитку демократії.

Однією з найвідоміших ІГО в Індії є Національна асоціація захисту прав людини (National Human Rights Commission), яка займається захистом прав і свобод громадян, включаючи права жінок, дітей та меншин. Ще однією відомою ІГО в Індії є Фонд "Ганді" (Gandhi Foundation), який займається просуванням мирних методів вирішення конфліктів та боротьбою за права малозабезпечених верств населення.

ІГО в Індії також активно займаються боротьбою з бідністю та соціальною нерівністю. Наприклад, Фонд "Опора" (Support Foundation) займається наданням допомоги бідним і безпритульним людям, а також проводить програми з освіти та працевлаштування. Ще однією важливою ІГО в Індії є Організація розвитку людини (Human Development Foundation), яка займається соціальною допомогою та розвитком малих підприємств у бідних регіонах країни.

ІГВ в Індії також беруть участь у захисті навколишнього середовища та боротьбі зі зміною клімату. Наприклад, Фонд "Центральна зона річки Ганг" (Central Ganga Authority) займається захистом річки Ганг та охороною водних ресурсів в Індії.

Таким чином, ІГО в Індії відіграють важливу роль у різних сферах життя суспільства, від захисту прав і свобод громадян до боротьби з бідністю та соціальною нерівністю. Вони допомагають захищати інтереси та права вразливих груп населення, а також сприяють розвитку демократії та захисту громадянських свобод та прав в Індії.

РОЗДІЛ 2.

АНАЛІЗ ПОТОЧНОГО СТАНУ ВЗАЄМОДІЇ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ ТА ІНСТИТУТІВ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА ІНСТИТУТИ ГРОМАДЯНСЬКОГО

2.1. Опис поточного стану взаємодії між державною владою та інститутами громадянського суспільства в Україні

Інститути громадянського суспільства відіграють важливу роль у розвитку демократичних процесів та захисті прав громадян в Україні. Вони є широкий спектр організацій, що об'єднують громадян, їх інтереси та цінності. Структура та функціонування цих інститутів в Україні значно впливає на політичне життя та суспільний розвиток країни.

Серед інститутів громадянського суспільства в Україні можна виділити такі:

Некомерційні організації (НКО). Це організації, які мають прибуткових цілей і займаються соціальної, культурної, освітньої, екологічної та інші види діяльності. В Україні діє велика кількість НКО, зокрема й міжнародних.

Професійні асоціації та спілки. Це організації, які об'єднують людей, які працюють в одній галузі економіки, професії чи сфері діяльності, з метою захисту їхніх прав та інтересів. В Україні такі асоціації існують у різних галузях, включаючи медицину, юриспруденцію, науку, культуру та інші.

Приватні фонди та благодійні організації. Це організації, які займаються збором коштів та допомогою потребують різних галузей, таких як медицина, освіта, соціальний захист і т.д. В Україні такі організації широко поширені, їхня діяльність часто супроводжується соціальними кампаніями та заходами.

Громадські рухи та партії. Це організації, які займаються просуванням певних ідей та цінностей, а також беруть участь у політичному житті країни. В Україні є як партії з конкретним політичним напрямом, так і громадські рухи, які не мають яскраво вираженої партійної ідентичності.

Структура інститутів громадянського суспільства в Україні є досить різноманітною і включає як великі організації, так і малі групи громадян, об'єднані загальними цінностями та інтересами. У той же час, незважаючи на різноманітність, існує низка загальних принципів та цінностей, на яких ґрунтується діяльність цих інститутів.

Один із таких принципів – це прозорість та відкритість. Інститути громадянського суспільства мають діяти відкрито та прозоро, публікувати свою діяльність, звітувати перед своїми членами та громадськістю, а також перед органами державної влади.

Інший важливий принцип – це незалежність та автономність. Інститути громадянського суспільства повинні мати можливість вільно визначати свої цілі та завдання, не залежати від державних структур, комерційних інтересів чи інших організацій.

Також важливо відзначити, що структура та функціонування інститутів громадянського суспільства в Україні не завжди ідеальні та досконалі. Існують проблеми, пов'язані з недостатньою фінансовою підтримкою, слабким організаційним рівнем, конкуренцією між організаціями та іншими факторами.

Водночас останніми роками в Україні спостерігається певний прогрес у розвитку інститутів громадянського суспільства. Зокрема, було ухвалено закони, які сприяють розвитку некомерційних організацій, розширенню прав і свобод громадян, а також зміцненню їхньої ролі у прийнятті рішень.

Участь громадських організацій у процесах прийняття рішень є одним із ключових елементів демократичного устрою суспільства. Це дозволяє громадянам впливати на рішення щодо їхнього життя та майбутнього, а також сприяє прийняттю більш обґрунтованих та ефективних рішень.

В Україні громадянські організації мають можливість брати участь у процесі ухвалення рішень на різних рівнях – від місцевого до національного. Існує ряд механізмів, які дозволяють їм здійснювати свої права та захищати інтереси своїх членів та суспільства в цілому.

Одним із таких механізмів є громадське обговорення та консультації при підготовці законопроектів та інших нормативних актів. Відповідно до законодавства, громадські організації мають право брати участь у громадських слуханнях, які проводять органи влади при розробці нормативних актів [1].

Крім того, в Україні існують різні форми діалогу між громадськими організаціями та державними органами, такі як круглі столи, робочі групи, комісії та ін. У рамках цих заходів громадські організації можуть обговорювати питання щодо їх діяльності та інтересів, а також висловлювати свої пропозиції та рекомендації [12].

Також в Україні існує механізм звернення громадських організацій до органів влади з петиціями та запитами на отримання інформації. Це дозволяє

організаціям отримувати необхідні дані та документи для своєї діяльності, а також висловлювати свої вимоги та претензії щодо питань, що стосуються їх інтересів.

Зрештою, громадські організації мають можливість брати участь у моніторингу виконання державних програм та проектів, а також у контролі за використанням бюджетних коштів. Це дозволяє їм відстежувати ефективність реалізації проектів та програм, а також контролювати використання бюджетних коштів на соціальні та культурні потреби.

Однак, незважаючи на наявність різних механізмів участі громадських організацій у процесах прийняття рішень в Україні, вони часто стикаються з певними перешкодами та обмеженнями [4].

Однією з основних проблем є недостатня фінансова підтримка держави. Громадянські організації, особливо малі та середні, часто відчують труднощі в отриманні фінансування для своєї діяльності та участі у процесах прийняття рішень.

Крім того, існує проблема обмеження доступу до інформації та ресурсів, необхідних для ефективної участі громадських організацій у процесах прийняття рішень. Це обмеження впливає на можливість організацій висловлювати свої думки та робити пропозиції щодо важливих питань.

Зрештою, існують проблеми з правовим регулюванням діяльності громадських організацій, які можуть обмежувати їхні можливості для участі у процесах ухвалення рішень. Зокрема, деякі норми законодавства можуть обмежувати права та свободи організацій, а також встановлювати надто жорсткі процедури для їх реєстрації та функціонування.

Загалом участь громадських організацій у процесах прийняття рішень в Україні є важливим елементом демократичного устрою суспільства. Проте, необхідно посилювати зусилля для усунення обмежень та перешкод, які можуть перешкоджати ефективному участі організацій у процесах прийняття рішень, а також для забезпечення їхньої незалежності та автономії.

Взаємодія державної влади та інститутів громадянського суспільства в Україні реалізується через різноманітні проекти та ініціативи, спрямовані на

підтримку демократичних процесів та зміцнення громадянського суспільства в країні. У цьому розділі буде проведено аналіз кількох конкретних проектів та ініціатив у цій сфері.

Один із найвідоміших проектів взаємодії державної влади та громадських організацій в Україні – це проект "Прозорро". Він був запущений у 2015 році з метою забезпечення прозорості та відкритості у державних закупівлях. Проект надає можливість громадським організаціям брати участь у моніторингу закупівельних процедур, а також висловлювати свої пропозиції та рекомендації щодо покращення системи закупівель.

Результати проекту "Прозорро" показують, що взаємодія державної влади та громадських організацій може призвести до конкретних змін у роботі державних структур. Так, завдяки участі громадських організацій, у системі закупівель було впроваджено механізми прозорості та відповідальності, що суттєво покращило якість закупівель та знизило рівень корупції у цій сфері.

Ще одним прикладом успішної взаємодії державної влади та громадських організацій є проект "Е-декларації". Він був запущений у 2016 році з метою забезпечення прозорості та відкритості у декларуванні доходів та майна посадових осіб. Проект надає можливість громадським організаціям моніторити декларації посадових осіб та виявляти порушення.

Результати проекту "Е-декларації" також показують, що взаємодія державної влади та громадських організацій може призвести до конкретних змін у роботі державних структур. Завдяки участі громадських організацій у системі декларування було впроваджено механізми прозорості та відповідальності, що допомогло покращити якість декларування та знизити рівень корупції у цій сфері.

Також варто відзначити ініціативи, пов'язані із захистом прав людини та свобод громадян. Одним із таких проектів є "Ліга захисту прав людини в Україні" (Ліга прав людини), яка була створена у 1994 році. Вона займається захистом прав громадян та приверненням уваги до порушень прав людини в Україні. Ліга прав людини активно взаємодіє з державними структурами,

представниками міжнародних організацій та іншими громадськими організаціями для вирішення проблем, пов'язаних із порушенням прав людини.

Іншим прикладом успішної взаємодії державної влади та інститутів громадянського суспільства в Україні є проект "Дільничний бюджет". Його було запущено у 2016 році з метою підвищення рівня участі громадян у процесі розподілу бюджетних коштів на місцевому рівні. Проект надає можливість мешканцям голосувати за ті проекти, які вважають найбільш важливими для свого району чи міста. Таким чином, громадські організації можуть брати активну участь у процесі визначення пріоритетів у використанні бюджетних коштів та привертати увагу до соціальних проблем.

Ще одним прикладом є проект "Доступність для всіх". Він був запущений у 2016 році з метою покращення умов життя людей з обмеженими можливостями. Проект надає можливість громадським організаціям брати участь у моніторингу доступності об'єктів інфраструктури, таких як громадський транспорт, будинки, вулиці тощо. В результаті проекту були виявлені проблеми з доступністю об'єктів інфраструктури, які дозволили державним структурам вжити заходів щодо їх покращення.

Також варто відзначити проект "Відкриті бюджети" (Відкриті бюджети), який було запущено у 2017 році. Він спрямований на забезпечення прозорості та відкритості у використанні бюджетних коштів на місцевому рівні. Проект надає можливість громадським організаціям брати участь у моніторингу використання бюджетних коштів та контролювати виконання бюджетних програм. В результаті проекту було виявлено порушення у використанні бюджетних коштів, що дозволило державним структурам вжити заходів щодо їх виправлення [6].

Ще одним прикладом успішної взаємодії державної влади та інститутів громадянського суспільства в Україні є проект ProZorro.Sale. Він був запущений у 2016 році з метою забезпечення прозорості та відкритості у процесі продажу державного майна. Проект надає можливість громадським організаціям брати участь у моніторингу процесу продажу державного майна та

висловлювати свої пропозиції та рекомендації щодо покращення системи продажу.

Результати проекту "ProZorro.Sale" показують, що взаємодія державної влади та громадських організацій може призвести до конкретних змін у роботі державних структур. Завдяки участі громадських організацій у системі продажів були впроваджені механізми прозорості та відповідальності, що допомогло знизити рівень корупції у цій сфері та покращити якість продажів.

Також варто відзначити проект "Соціальні інвестиції" (Соціальні інвестиції), який було запущено у 2017 році. Він спрямований на підтримку соціальних проектів на місцевому рівні. Проект надає можливість громадським організаціям подавати заявки на фінансування соціальних проектів, а також брати участь в оцінці та виборі проектів для фінансування.

Результати проекту "Соціальні інвестиції" показують, що взаємодія державної влади та громадських організацій може сприяти розвитку соціальної сфери та покращенню якості життя громадян на місцевому рівні.

Зрештою, одним із успішних проектів взаємодії державної влади та інститутів громадянського суспільства в Україні є проект "Доступне місто" (Доступне місто). Його було запущено у 2019 році з метою покращення доступності міської інфраструктури для людей з обмеженими можливостями.

2.2. Аналіз законодавчих та нормативних актів, що регулюють взаємодію державної влади та інститутів громадянського суспільства в Україні

Взаємодія державної влади та інститутів громадянського суспільства є одним із ключових аспектів демократичного розвитку держави. В Україні, як і в інших країнах, існує низка законодавчих та нормативних актів, що регулюють цю сферу.

Одним із основних законів, що регулюють взаємодію державної влади та громадянського суспільства, є Закон України «Про громадянське суспільство» від 22 травня 1992 року № 2460-XII. У цьому законі визначено поняття громадянського суспільства, його інститутів та організацій, а також

регулюється їх статус, права та обов'язки. Закон також встановлює права та обов'язки державних органів щодо громадянського суспільства.

Крім того, в Україні діє Закон України «Про засід діалогу в Україні» від 11 липня 2002 року № 3443-III. Він встановлює правила та принципи діалогу між державною владою та громадянським суспільством, а також механізми та інструменти для його проведення. Закон також встановлює порядок проведення громадських консультацій та громадського обговорення питань, що стосуються інтересів громадянського суспільства.

Одним із важливих нормативних актів, що регулює взаємодію державної влади та громадянського суспільства в Україні, є Національна стратегія розвитку громадянського суспільства на період до 2020 року. Цей документ визначає основні напрями розвитку громадянського суспільства в Україні, а також встановлює заходи та інструменти задля досягнення цієї мети.

Крім зазначених вище законів, існують інші законодавчі акти, що регулюють взаємодію державної влади та інститутів громадянського суспільства в Україні.

Один із таких законів - Закон України "Про державну підтримку розвитку засобів масової інформації та соціальних медіа" від 21 травня 2019 року № 2692-VIII. У цьому законі визначено механізми та умови надання державної підтримки ЗМІ та соціальних медіа, а також правила їх використання. Закон також встановлює правила державного контролю за розподілом державної підтримки та надає механізми оскарження рішень щодо надання державної підтримки.

Іншим важливим законом, що регулює взаємодію державної влади та громадянського суспільства, є Закон України "Про основи державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності" від 17 липня 2008 року № 3447-IV. У цьому законі визначено принципи та механізми державної регуляторної політики у сфері державного управління, а також правила розробки та ухвалення нормативних актів. Закон також передбачає проведення консультацій з громадянським суспільством при розробці нормативних актів та механізми оскарження рішень, ухвалених у ході регуляторного впливу [9].

Ще одним законодавчим актом, що регулює взаємодію державної влади та громадянського суспільства, є Закон України "Про доступ до публічної інформації" від 13 січня 2011 року № 2939-VI. У цьому законі встановлюються правила доступу до публічної інформації, яка знаходиться у розпорядженні державних органів та організацій. Закон визначає, які документи вважаються публічною інформацією, як вона може бути отримана та ким може бути запитана. Закон також встановлює відповідальність за порушення права на доступ до публічної інформації та надає механізми оскарження рішень у цій сфері.

Окрім законодавчих актів, існують і нормативні акти, що регулюють взаємодію державної влади та інститутів громадянського суспільства в Україні. Наприклад, Кабінетом Міністрів України затверджено Положення про порядок взаємодії державних органів із громадськими об'єднаннями при реалізації державної політики та програм.

Також існують інші нормативні акти, що регулюють окремі аспекти взаємодії державної влади та громадянського суспільства, такі як механізми участі громадянського суспільства у бюджетному процесі, порядок проведення громадських слухань та консультацій, правила проведення громадянських акцій тощо.

Загалом законодавчі та нормативні акти, що регулюють взаємодію державної влади та інститутів громадянського суспільства, спрямовані на зміцнення демократичних інститутів та гарантування прав і свобод громадян. Однак, як і в будь-якій іншій сфері, важливо, щоб ці закони та нормативні акти не залишалися на папері, а реально працювали на благо громадянського суспільства та зміцнення демократичних принципів в Україні.

РОЗДІЛ 3.

ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ ВЗАЄМОДІЇ МІЖ ДЕРЖАВНОЮ ВЛАДОЮ ТА ІНСТИТУТАМИ ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА

3.1. Виявлення проблем, що перешкоджають ефективній взаємодії між державною владою та інститутами громадянського суспільства в Україні

Однією з основних проблем, що перешкоджають ефективній взаємодії між державною владою та інститутами громадянського суспільства в Україні, є недостатня законодавча база для співпраці.

Чинні в Україні закони, що регулюють взаємодію державних органів та громадянського суспільства, не завжди відповідають міжнародним стандартам та не забезпечують необхідний рівень захисту прав та свобод громадських організацій. Крім того, існуючі закони та правила не завжди досить зрозумілі та чітко визначені, що призводить до невизначеності та конфліктів при співпраці.

Однією з проблем недостатності законодавчої бази є обмеження права громадських організацій на вільні збори та висловлювання своїх думок. Наприклад, існуючий закон про мітинги та демонстрації, який регулює організацію та проведення публічних заходів, не завжди забезпечує цивільним організаціям необхідний захист та можливість вільно висловлювати свої погляди.

Крім того, в Україні існує брак механізмів забезпечення громадським організаціям доступу до державної інформації та можливості брати участь у прийнятті рішень, які стосуються їх інтересів. Деякі закони та правила обмежують право громадських організацій на участь у державних закупівлях та тендерах, що перешкоджає їх участі у державних програмах та проектах.

Крім того, існує проблема невідповідності міжнародним стандартам законодавства України у галузі захисту прав та свобод громадських організацій. Наприклад, в Україні відсутній закон про громадські організації, який би встановлював правовий статус громадських організацій та визначав їхні права та обов'язки. Натомість, в Україні існує низка розрізнених законів, які регулюють діяльність громадських організацій, але не забезпечують їй повноцінного захисту.

Недостатність законодавчої бази для співробітництва між державною владою та інститутами громадянського суспільства може призводити до негативних наслідків для обох сторін. Державна влада може не отримувати достатньо кваліфікованих та незалежних рад від громадських організацій, а громадські організації можуть не отримувати необхідної підтримки та захисту з боку державних органів.

Для вирішення проблеми недостатньої законодавчої бази необхідно проводити роботу щодо покращення законодавства у сфері захисту прав та свобод громадських організацій. Важливо створити нові або покращити існуючі закони, які б регулювали відносини між державною владою та громадянським суспільством на сучасному рівні. Наприклад, в Україні необхідно розробити новий закон про громадські організації, який би встановив єдиний правовий статус для всіх громадських організацій, а також визначив їхні права та обов'язки.

Важливо також покращити доступ громадських організацій до інформації, необхідної для їхньої діяльності, та створити механізми забезпечення участі громадських організацій у прийнятті державних рішень. Це допоможе забезпечити більш ефективну взаємодію між державною владою та громадянським суспільством та знизити рівень конфліктів та непорозуміння.

Ще однією серйозною проблемою, яка перешкоджає ефективній взаємодії між державною владою та інститутами громадянського суспільства в Україні, є недостатня інформаційна прозорість та доступність інформації. Це означає, що громадські організації часто не мають доступу до потрібної інформації, а державні органи не надають її в достатньому обсязі і не забезпечують прозорість своєї діяльності.

Недостатня інформаційна прозорість та доступність інформації є перешкодами для громадських організацій у їх роботі та можливості впливати на державну політику. Це може призвести до збільшення корупції, непрозорості та неправомірних дій з боку державних органів, що може негативно позначитися на розвитку громадянського суспільства та демократії загалом.

Однією з основних причин недостатності інформаційної прозорості та доступності інформації є відсутність єдиної системи відкритих даних та єдиного порталу для забезпечення доступності інформації. Також існує проблема обмеження доступу до державної інформації, наприклад, у зв'язку із захистом державної таємниці чи комерційної таємниці. Однак, навіть у випадках, коли державні органи мають обмежити доступ до інформації, вони мають забезпечувати максимальну доступність необмеженої інформації.

Важливо також відзначити, що громадські організації можуть стикатися з проблемами доступу до інформації про фінансові потоки та витрати державних органів. Наприклад, часто немає достатньо інформації про витрати на державні програми та проекти, що ускладнює контроль за використанням державних коштів.

Для вирішення проблеми недостатньої інформаційної прозорості та доступності інформації необхідно створити ефективну систему відкритих даних, яка б забезпечувала максимальну доступність інформації цивільним організаціям. Також необхідно покращити законодавство, яке б забезпечувало прозорість та доступність інформації державних органів. Важливо створити механізми забезпечення доступу громадських організацій до інформації, пов'язаної з державними закупівлями, проектами та програмами.

Крім того, необхідно покращити культуру відкритості та прозорості в державних органах, що допоможе створити умови для більш ефективної взаємодії між державою та громадянським суспільством. Важливо створити механізми громадського контролю за діяльністю державних органів та державних програм, що допоможе забезпечити більшу відкритість та прозорість у державному управлінні.

Важливо також навчати громадянські організації використання інформаційних технологій та різних інструментів, які забезпечують доступ до інформації. Такі організації можуть використовувати відкриті джерела даних та соціальні мережі для обміну інформацією та підвищення поінформованості своїх членів.

Крім того, державні органи можуть використовувати інтернет-платформи та соціальні мережі для забезпечення доступності інформації. Такі платформи можуть використовуватися для публікації відкритих даних, документів та іншої інформації, що дозволить громадським організаціям краще розуміти діяльність державних органів.

Таким чином, проблема недостатньої інформаційної прозорості та доступності інформації потребує комплексного підходу для її вирішення. Важливо створити ефективну систему відкритих даних, покращити законодавство, покращити культуру відкритості в державних органах та навчати громадянські організації використанню інформаційних технологій. Тільки таким чином можна забезпечити ефективну взаємодію між державною владою та інституціями громадянського суспільства в Україні.

Обмеження свободи діяльності громадських організацій є ще однією серйозною проблемою, яка перешкоджає ефективній взаємодії між державною владою та інститутами громадянського суспільства в Україні. Це означає, що громадські організації що неспроможні вільно виконувати своїх функцій і здійснювати своєї діяльності у сфері суспільства через обмежень, встановлених державними органами.

Однією з основних причин обмеження свободи діяльності громадських організацій є недостатньо ясне та певне законодавство, яке регулює їхню діяльність. Деякі закони та правила можуть бути неоднозначними та давати привід для різних тлумачень. Це призводить до невизначеності та конфліктів при виконанні громадськими організаціями своїх функцій.

Одним із прикладів обмеження свободи діяльності громадських організацій є встановлення державними органами обмежень на отримання фінансування від іноземних джерел. У 2014 році було ухвалено закон, який встановив обмеження на отримання цивільними організаціями фінансування від іноземних державних організацій, міжнародних організацій та деяких інших джерел. Це обмеження тягне за собою обмеження права громадських організацій на вільну діяльність і впливає на їхню можливість впливати на державну політику.

Ще одним прикладом обмеження свободи діяльності громадських організацій є встановлення урядом заборон на проведення мітингів та демонстрацій. У 2021 році в Україні було запроваджено обмеження на проведення мітингів та демонстрацій через пандемію COVID-19. Проте, деякі громадські організації висловили побоювання, що ці обмеження можуть бути використані для обмеження права на свободу думки та свободу вираження, а також обмеження можливостей громадських організацій проводити свою діяльність та впливати на громадську думку.

Крім того, існує ризик того, що державні органи можуть використовувати адміністративні ресурси для обмеження свободи діяльності громадських організацій, наприклад, через перевірки та наглядові заходи. Це може призвести до того, що громадські організації будуть змушені витрачати більшу частину свого часу та ресурсів на боротьбу з адміністративним пресингом, а не на виконання своїх основних функцій.

Для вирішення проблеми обмеження свободи діяльності громадських організацій необхідно створення більш чіткої та певної законодавчої бази, яка б регулювала їхню діяльність та забезпечувала свободу вираження думок. Важливо також забезпечити незалежність громадських організацій від державних органів та корпоративних інтересів, що допоможе забезпечити їхню свободу діяльності.

Крім того, важливо створити механізми захисту прав громадських організацій, наприклад, через зміцнення системи правосуддя та забезпечення доступу до справедливого судового процесу. Це допоможе забезпечити захист прав громадських організацій та запобігти їх невинуватеному переслідуванню з боку державних органів.

Також необхідно проводити роботу щодо покращення культури діалогу та взаємодії між державною владою та інститутами громадянського суспільства. Важливо створити механізми для забезпечення конструктивного діалогу та співробітництва, які б враховували інтереси обох сторін та забезпечували вирішення спільних проблем.

Відсутність розуміння з боку державної влади щодо ролі та значущості громадських організацій є однією із серйозних проблем, яка перешкоджає ефективній взаємодії між державною владою та інститутами громадянського суспільства в Україні. Це означає, що державні органи не розуміють, яку роль грають громадянські організації у розвитку суспільства і не визнають їхньої значущості для досягнення спільних цілей [10].

Одним із прикладів відсутності розуміння з боку державної влади про роль громадських організацій є нестача фінансування громадських організацій з боку держави. В Україні державні органи не завжди визнають значущість роботи громадських організацій та не виділяють достатньо фінансових коштів для їхньої роботи. Крім того, деякі державні органи не визнають ролі громадських організацій у прийнятті рішень і не звертаються до них за консультаціями та порадами, що призводить до непродуктивної роботи.

Ще одним прикладом відсутності розуміння з боку державної влади щодо ролі громадських організацій є відсутність співпраці з ними у процесі прийняття рішень. Деякі державні органи не запрошують громадські організації на засідання комітетів та робочих груп, які займаються ухваленням важливих рішень. Це означає, що громадські організації не можуть зробити свій внесок у процес прийняття рішень і не можуть висловити свої думки та рекомендації.

Також деякі державні органи не враховують думку громадських організацій при розробці законів та стратегій. Наприклад, у 2019 році група громадських організацій запропонувала зміни до податкового кодексу, але ці зміни не були враховані під час розробки закону. Це призвело до того, що деякі положення закону не відповідають потребам та інтересам суспільства.

Для вирішення проблеми відсутності розуміння з боку державної влади щодо ролі та значущості громадських організацій необхідно проводити освітню роботу та інформаційні кампанії, спрямовані на підвищення обізнаності державних органів щодо ролі та значущості громадських організацій. Також необхідно проводити діалог між державними органами та громадськими організаціями, щоб обидві сторони могли краще розуміти один одного та працювати разом для досягнення спільних цілей.

Важливо також врахувати думку громадських організацій щодо розробки законів і стратегій. Державні органи повинні запрошувати цивільні організації на засідання та звертатися до них за консультаціями та порадами. Це допоможе забезпечити більш продуктивну роботу та прийняття більш обґрунтованих рішень.

Крім того, важливо забезпечити фінансову підтримку громадських організацій із боку держави. Це допоможе забезпечити їхню роботу та збільшити їхні можливості впливати на прийняття рішень та розвиток суспільства. Важливо, щоб державні органи розуміли, що інвестування у цивільні організації – це інвестування у розвиток суспільства загалом.

Таким чином, для вирішення проблеми відсутності розуміння з боку державної влади про роль та значущість громадських організацій необхідно проводити багатовимірну роботу, яка включає освітню роботу, проведення діалогу між державними органами та громадськими організаціями, а також забезпечення фінансової підтримки громадських організацій.

3.2. Вирішення проблем взаємодії між державною владою та інститутами громадянського суспільства

Створення та посилення партнерства між державою та інститутами громадянського суспільства – це ключове вирішення проблеми взаємодії між цими двома сторонами. Партнерство забезпечує рівноправність та взаємовигідність відносин між державними органами та громадськими організаціями та дозволяє їм працювати разом для досягнення спільних цілей.

Одним із способів створення та посилення партнерства між державою та інститутами громадянського суспільства є участь громадських організацій у процесі прийняття рішень. Державні органи повинні запрошувати представників громадських організацій на засідання комітетів та робочих груп, які займаються ухваленням важливих рішень. Це дозволить громадським організаціям зробити свій внесок у процес прийняття рішень та висловити свою думку та рекомендації.

Крім того, необхідно встановити чіткі механізми консультацій та діалогу між державними органами та громадськими організаціями. Ці механізми мають бути прозорими та доступними для всіх сторін, що допоможе забезпечити рівноправність та взаємовигідність відносин. Для цього можна створити спеціальні комісії та робочі групи, які займатимуться консультаціями та діалогом між державними органами та громадськими організаціями [13].

Також важливо забезпечити фінансову підтримку громадських організацій із боку держави. Це допоможе забезпечити їхню роботу та збільшити їхні можливості впливати на прийняття рішень та розвиток суспільства. Державні органи повинні усвідомлювати, що інвестування у цивільні організації – це інвестування у розвиток суспільства загалом.

Також важливо проводити освітню роботу та інформаційні кампанії, спрямовані на підвищення обізнаності державних органів щодо ролі та значущості громадських організацій. Це допоможе державним органам краще розуміти, яку роль грають громадянські організації у розвитку суспільства та визнавати їх значущість для досягнення спільних цілей. У свою чергу, громадські організації також повинні проводити інформаційну роботу, щоб підвищувати рівень обізнаності громадян щодо ролі та значущості громадянського суспільства та сприяти активній участі громадян у прийнятті рішень.

Іншим важливим способом посилення партнерства між державою та інститутами громадянського суспільства є встановлення чітких правових рамок, які забезпечують правовий захист громадських організацій. Необхідно розробити закони та нормативні акти, які визначають права та обов'язки громадських організацій та забезпечують їх захист від довільних дій з боку державних органів.

Також важливо забезпечити державну підтримку громадських організацій, які працюють у найважливіших галузях, таких як захист прав людини, екологія, охорона здоров'я та інші. Це допоможе забезпечити ефективну взаємодію між державними органами та громадськими організаціями у вирішенні найбільш актуальних проблем суспільства.

Таким чином, створення та посилення партнерства між державою та інститутами громадянського суспільства є одним із ключових рішень проблеми взаємодії між цими двома сторонами. Для цього необхідно встановити чіткі механізми консультацій та діалогу, забезпечити фінансову та державну підтримку громадських організацій та створити правові рамки, які забезпечують їхній правовий захист.

Посилення законодавчої бази для співробітництва між державною владою та інститутами громадянського суспільства є одним із способів вирішення проблеми взаємодії між цими двома сторонами. Це означає, що необхідно створити законодавчу базу, яка забезпечує правовий захист громадських організацій та створює умови для їхньої продуктивної співпраці з державними органами.

Одним із способів посилення законодавчої бази для співробітництва є створення нових законів та нормативних актів, які визначають права та обов'язки громадських організацій та державних органів. Нові закони та нормативні акти мають бути розроблені з урахуванням сучасних викликів та потреб суспільства, а також з урахуванням міжнародних стандартів та досвіду інших країн.

Крім того, необхідно переглянути та вдосконалити існуючі закони та нормативні акти, щоб вони відповідали сучасним викликам та потребам суспільства. Наприклад, необхідно посилити захист прав громадських організацій та забезпечити їм доступ до інформації, необхідної для їхньої роботи. Також необхідно встановити чіткі правила для проведення консультацій та діалогу між державними органами та громадськими організаціями.

Іншим важливим способом посилення законодавчої бази створення механізмів правового захисту громадських організацій. Наприклад, необхідно створити незалежні суди або арбітражні комісії, які займатимуться розглядом скарг громадських організацій на дії чи бездіяльність державних органів. Це допоможе забезпечити правовий захист громадських організацій та захистити їх від довільних дій з боку державних органів.

Важливим елементом посилення законодавчої бази є встановлення правил та стандартів, які забезпечують прозорість та доступність інформації. Необхідно встановити чіткі правила для доступу до інформації, які забезпечують рівний доступ до інформації для державних органів та громадських організацій. Крім того, необхідно забезпечити прозорість у процесі прийняття рішень шляхом опублікування інформації про засідання, рішення та звіти державних органів. Це дозволить громадським організаціям більш ефективно взаємодіяти з державними органами та контролювати їхню діяльність.

Для посилення законодавчої бази також необхідно проводити навчальні та інформаційні кампанії для державних органів та громадських організацій. Навчальні програми можуть допомогти державним органам краще розуміти роль і значущість громадських організацій, а громадським організаціям краще орієнтуватися в законодавстві і використовувати його для захисту своїх прав.

Зрештою, для посилення законодавчої бази необхідно забезпечити ефективну координацію та співпрацю між різними державними органами, які займаються питаннями співпраці з громадськими організаціями. Наприклад, можна створити координаційну раду або робочу групу, які займатимуться координацією діяльності різних державних органів у цій галузі.

Таким чином, посилення законодавчої бази для співпраці між державною владою та інститутами громадянського суспільства є одним із важливих способів вирішення проблеми взаємодії між цими двома сторонами. Для цього необхідно створити нові закони та нормативні акти, удосконалити існуючі, створити механізми правового захисту громадських організацій та забезпечити доступність та прозорість інформації [18].

Підвищення інформаційної прозорості та доступності інформації є важливим способом вирішення проблеми взаємодії між державною владою та інститутами громадянського суспільства. Це означає, що необхідно встановити чіткі правила доступу до інформації, забезпечити її доступність та прозорість, а також створити механізми контролю за діяльністю державних органів.

Одним із способів підвищення інформаційної прозорості є встановлення правил доступу до інформації. Необхідно створити чіткі правила для державних органів та громадських організацій, які забезпечують рівний доступ до інформації. Це означає, що державні органи повинні обов'язково надавати інформацію, яка потрібна для роботи громадських організацій, а також для прийняття рішень громадянами [14].

Крім того, необхідно забезпечити доступність та прозорість інформації. Це можна досягти шляхом опублікування інформації про засідання, рішення та звіти державних органів. Це дозволить громадським організаціям більш ефективно взаємодіяти з державними органами та контролювати їхню діяльність.

Для підвищення доступності інформації необхідно також використовувати сучасні технології, такі як Інтернет та соціальні мережі. Необхідно створити єдиний портал для надання інформації, який міститиме повну інформацію про роботу державних органів, їх рішення та звіти. Це зробить інформацію більш доступною та зручною для використання цивільними організаціями.

Крім того, необхідно створити механізм контролю за діяльністю державних органів. Наприклад, можна створити органи державного контролю, які стежитимуть за дотриманням правил доступу до інформації та забезпечуватимуть доступність та прозорість інформації. Це допоможе запобігти довільним діям з боку державних органів та забезпечити права громадських організацій на доступ до інформації.

Зрештою, для підвищення інформаційної прозорості необхідно проводити навчальні та інформаційні кампанії для державних органів та громадських організацій. Навчальні програми можуть допомогти державним органам краще розуміти необхідність доступності та прозорості інформації, а також орієнтуватися у законодавстві. Громадянські організації, у свою чергу, можуть дізнатися про свої права доступу до інформації та про те, як використовувати цю інформацію для захисту своїх інтересів.

Також важливим способом підвищення інформаційної прозорості є участь громадських організацій у процесі ухвалення рішень. Необхідно створити механізми консультацій та діалогу між державними органами та громадськими організаціями, щоб громадські організації могли брати участь у прийнятті рішень, що стосуються їхніх інтересів. Це дозволить громадським організаціям надавати більший вплив на прийняття рішень та захищати свої інтереси на вищому рівні.

Таким чином, підвищення інформаційної прозорості та доступності інформації є важливим способом вирішення проблеми взаємодії між державною владою та інститутами громадянського суспільства. Для цього необхідно встановити чіткі правила доступу до інформації, забезпечити її доступність та прозорість, створити механізми контролю за діяльністю державних органів, проводити навчальні та інформаційні кампанії та брати участь громадським організаціям у процесі прийняття рішень. Все це допоможе покращити взаємодію між державою та громадянським суспільством, збільшити ефективність роботи громадських організацій та підвищити якість прийнятих державних рішень.

Розробка та впровадження механізмів захисту прав та свобод громадських організацій є важливим кроком для вирішення проблеми взаємодії між державною владою та інститутами громадянського суспільства. Це означає, що необхідно створити правові механізми захисту громадських організацій, які дозволять їм ефективно захищати свої права та свободи.

Один із способів захисту прав громадських організацій - це встановлення нормативних правових актів, які гарантують їхні права та свободи. Наприклад, закони, які захищають права на свободу слова, зборів та асоціацій, допомагають громадським організаціям захищати свої права та свободи щодо державних органів та інших учасників суспільства.

Крім того, для захисту прав і свобод громадських організацій необхідно створити спеціалізовані органи, які стежитимуть за дотриманням законодавства та захищатимуть права та інтереси громадських організацій. Наприклад, органи державного контролю, правозахисні організації та адвокатські контори можуть

представляти інтереси громадських організацій у судових та адміністративних процесах, захищати їх від довільних дій з боку державних органів та інших учасників товариства.

Крім того, для захисту прав громадських організацій необхідно встановити процедури звернення та скарг, які дозволять громадським організаціям ефективно звертатися за захистом своїх прав та свобод. Наприклад, можна створити спеціалізований орган, який прийматиме скарги та розглядатиме їх, а також розроблятиме рекомендації та пропозиції для покращення законодавства та практики захисту прав громадських організацій [19].

Крім того, для захисту прав і свобод громадських організацій необхідно проводити освітні програми та кампанії. Це дозволить громадським організаціям дізнатися про свої права та свободи, а також про те, як ефективно використовувати їх для захисту своїх інтересів. Навчальні програми можуть включати семінари, курси та вебінари, які проводитимуться кваліфікованими експертами та фахівцями в галузі правового захисту громадських організацій.

Крім того, важливим механізмом захисту прав і свобод громадських організацій є їхня участь у процесі прийняття рішень. Громадянські організації повинні мати можливість брати участь в обговоренні законопроектів та інших питань, що стосуються їхніх інтересів. Така участь може бути здійснена через консультації, публічні слухання та інші форми діалогу між державними органами та громадськими організаціями.

Зрештою, для захисту прав і свобод громадських організацій важливо створити умови для їхньої діяльності. До таких умов належать, наприклад, фінансова підтримка з боку держави чи інших джерел, доступність та прозорість інформації, необхідної для роботи громадських організацій, та можливості для вільної діяльності без довільних обмежень з боку державних органів чи інших учасників товариства.

Загалом розробка та впровадження механізмів захисту прав і свобод громадських організацій є важливим кроком для покращення взаємодії між державою та громадянським суспільством. Це дозволить громадським

організаціям більш ефективно захищати свої права та свободи, брати участь у процесі прийняття рішень та покращувати свою діяльність.

ВИСНОВКИ

Взаємодія державної влади та інституцій громадянського суспільства є важливим механізмом управління соціальними процесами. Різноманітність форм та механізмів взаємодії дозволяє вирішувати соціальні проблеми та підвищувати ефективність державного управління.

Консультативні органи та поради, цивільні платформи та форуми, громадські слухання, громадські наглядові ради, а також робота зі зверненнями та скаргами громадян та регулярні зустрічі з представниками громадськості – всі ці форми взаємодії між державною владою та інститутами громадянського суспільства дозволяють враховувати думку та потреби громадян у процесі прийняття державних рішень та підвищувати рівень довіри громадян до влади.

Важливо, що з ефективної роботи всіх форм і механізмів взаємодії необхідно забезпечити їхню відкритість, доступність, прозорість і незалежність.

Тільки в цьому випадку вони зможуть справді сприяти вирішенню соціальних проблем та зміцненню довіри громадян до влади.

Таким чином, взаємодія державної влади та інститутів громадянського суспільства є необхідною умовою ефективного державного управління. Різноманітність форм і механізмів взаємодії дозволяє враховувати думку і потреби громадян у процесі прийняття державних рішень та підвищувати рівень довіри громадян до влади, свобод громадян, боротьби з бідністю та соціальною нерівністю, охорони навколишнього середовища, а також розвитку демократії та захисту громадянських свобод та прав.

Крім того, ІДВ є важливим інструментом формування громадської думки та моніторингу державних органів та влади. Вони також беруть участь у прийнятті рішень на місцевому та національному рівнях та роблять свій внесок у соціально-економічний розвиток суспільства.

Звичайно, кожна країна має свої особливості та виклики, і роль ІГО може змінюватись в залежності від конкретної ситуації. Однак, загальне значення ІГО для розвитку громадянського суспільства та захисту прав і свобод громадян є незаперечним.

Таким чином, взаємодія між державною владою та інститутами громадянського суспільства має важливе значення для розвитку демократії та захисту прав та свобод громадян. Однак існує низка проблем, які ускладнюють цю взаємодію, включаючи недостатню законодавчу базу, обмеження свободи діяльності громадських організацій, відсутність розуміння з боку державних органів щодо ролі та значущості громадських організацій, а також недостатню інформаційну прозорість.

Проте існують способи вирішення цих проблем, включаючи створення та посилення партнерства між державою та громадянським суспільством, посилення законодавчої бази для співпраці, підвищення інформаційної прозорості та доступності інформації, а також розробку та впровадження механізмів захисту прав та свобод громадських організацій.

Загалом, для досягнення ефективної взаємодії між державною владою та інститутами громадянського суспільства необхідно створення сприятливого та

безпечного середовища для роботи громадських організацій, встановлення механізмів діалогу та консультацій, захист та підтримка прав і свобод громадських організацій, а також забезпечення інформаційної прозорості та доступності інформації. Всі ці заходи можуть сприяти зміцненню громадянського суспільства та покращенню якості прийнятих державних рішень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Голубчик О. Взаємодія державної влади та громадських організацій в контексті забезпечення прав людини в Україні / О. Голубчик // Право та суспільство. - 2018. - № 1. - С. 76-81.
2. Єрмоленко Л. Механізми взаємодії державних органів та громадських організацій в Україні / Л. Єрмоленко, А. Пономарьова // Право України. - 2021. - № 5. - С. 72-79.
3. Калиніченко І. Взаємодія держави та громадських організацій в Україні: теоретичні аспекти та практичний досвід / І. Калиніченко, О. Власенко // Політична експертиза. - 2019. - № 2. - С. 86-93.
4. Новак Н. Інституційні аспекти взаємодії держави та громадських організацій в Україні / Н. Новак // Економіка та держава. - 2020. - № 12. - С. 74-77.
5. Рублева О. Взаємодія держави та громадських організацій в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення / О. Рублева // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Держава та архітектура. - 2018. - Вип. 892. - С. 194-201.
6. Сірополко І. Роль громадських організацій у формуванні відкритого та прозорого державного управління в Україні / І. Сірополко // Публічне управління: теорія та практика. - 2021. - Вип. 2 (20). - С. 72-81.
7. Тарасенко І. Взаємодія держав та громадських організацій у сфері захисту прав людини в Україні: проблеми та перспективи / І. Тарасенко // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. - 2020. - № 1 (38). - С. 161-169.

8. Шевченко В. Взаємодія держави та громадських організацій у сфері реалізації громадянських прав в Україні / В. Шевченко, Н. Дорош // Гуманітарні науки і практика. - 2020. - № 4. - С. 91-95.
9. Шевченко Ю. Громадськість і державна влада в Україні: становлення взаємовідносин / Ю. Шевченко // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Політологія. - 2018. - Вип. 892. - С. 202-209.
10. Щербань О. Взаємодія держави та громадських організацій в Україні: правовий аспект / О. Щербань // Право України. - 2019. - № 4. - С. 74-80.
11. Яковлева І. Взаємодія держави та громадських організацій як чинник розвитку громадянського суспільства в Україні / І. Яковлева // Сучасні проблеми технологій. - 2018. - Т. 1, № 1. - С. 93-98.
12. Савіцький, І. Інституційні основи взаємодії держави та громадськості в Україні / І. Савіцький, А. Полева // Економічні науки. - 2019. - Вип. 10 (179). - С. 155-158.
13. Приходько О. Взаємодія держави та громадських організацій в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку / О. Приходько // Підприємництво, господарство і право. - 2021. - № 2. - С. 41-45.
14. Лук'янова І. Взаємодія держави та громадських організацій як чинник забезпечення сталого розвитку України / І. Лук'янова // Соціально-економічні проблеми і держава. - 2020. - Т. 22, № 2. - С. 43-48.
15. Колодій О. Громадськість та державна влада: проблеми взаємодії в Україні / О. Колодій // Вісник Хмельницького національного університету. Серія: Право. - 2018. - Вип. 1. - С. 68-71.
16. Шевчук Ю. Державна влада та громадськість в Україні: проблеми взаємодії / Ю. Шевчук // Політичні науки. - 2019. - Вип. 4 (48). - С. 96-99.
17. Бобиренко І. Взаємодія держави та громадських організацій в Україні: реалії та перспективи / І. Бобиренко // Вісник Одеського національного університету. Правознавство. - 2019. - Т. 24, Вип. 2. - С. 51-58.

18. Черниш В. Проблеми взаємодії державних органів та громадських організацій в Україні / В. Черниш // Вісник Донбаської державної машинобудівної академії. - 2020. - Вип. 3. - С. 101-105.
19. Головка І. Взаємодія держави та громадських організацій як фактор соціальної стабільності в Україні / І. Головка, Н. Білоус // Актуальні проблеми економіки. - 2019. - Вип. 10 (220). - С. 67-71.
20. Кравець М. Держава та громадськість в Україні: розвиток взаємодії / М. Кравець // Громадське управління: теорія та практика. - 2021. - Вип. 1 (19). - С. 78-84.
21. Горлов, Л. Взаємодія органів державної влади та громадських організацій в Україні в контексті реалізації європейських стандартів демократії / Л. Горлова // Право України. - 2018. - № 7-8. - С. 42-47.
22. Держава та громадянське суспільство в Україні / за ред. А. Богомолова, В. Морозова. - К.: Ін-т політичних та етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса, 2009. - 432 с.
23. Громадське управління в Україні / за ред. В. Полторака. - К.: Ін-т державного управління НАДУ, 2015. - 344 с.
24. Громадянське суспільство в Україні: теорія та практика / за ред. М. Кравця. - К.: Кондор, 2017. - 320 с.
25. Ібрагімова І.М. Інформаційне суспільство та взаємодія влади з громадськістю: вимоги ефективності / І. М. Ібрагімова // Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. 2014. – № 1.– С. 36–41.
26. Основи демократії : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / [М. Бессонова, О. Бірюков, С. Бондарук та ін.]; за заг. ред. А. Колодій. – К. : Вид – во „Ай Бі“, 2012. – 684 с.
27. Кіндратець О.Н. Нові форми взаємодії держави і громадянського суспільства / О.Н. Кіндратець // Людина і політика. – 2004. – № 1. – С. 42–48.
28. Надрага В. Регіональний рівень політики: зміст та форми взаємодії політичних партій і місцевої влади / В. Надрага // Актуальні проблеми державного управління : наук. зб. – Х., 1998. – № 2. – С. 69–75.

29. Ротар Н. Діалогові форми політичної участі : передумови та перспективи становлення в Україні / Н. Ротар // Політичний менеджмент. – 2017. – № 1. – С.75–92.

30. Ткачук А. Населення чи громада? Або як впливати на місцеву владу? – К.: Ін – т громад. суспільства, 2013. – 72 с.

31. Круглашов А.М. Громадські Ради як комунікатор між владою та організованою громадськістю: регіональний досвід і потенціал розвитку [Електронний ресурс] / А. М. Круглашов // Фонд „Демократичні ініціативи імені Ілька Кучеріва“. – 2018. – Режим доступу: http://dif.org.ua/ua/commentaries/expert_opinion/anatolii-kruglashov/grtencial-rozvitku.htm.

32. Конституція України від 28 червня 1996 р. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>

33. Дехтяр Н.А. Фінансовий механізм діяльності суб'єктів господарювання [Текст] : монографія / Н. А. Дехтяр, О. В. Люта, Н. Г. Пігуль. – Суми : Університетська книга, 2011. – 182 с.

34. Зельницький А., Удовенко П. Політичні партії і вибори: довідник партійного працівника. – К. : ІУЕП „Гарант квалі“, ФКП „НДІСЕП“, ВПЦ „Тираж“, 2013. – 600 с.

35. Усаченко Л.М. Співпраця органів державної влади з інститутами громадянського суспільства [Текст] / Л. М. Усаченко // Актуальні проблеми державного управління, 2016. т.№ 1. – С.73 – 81.

36. Корнишова М.О. Діяльність громадських організацій як чинник розбудови громадянського суспільства в Україні: проблеми та перспективи. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: polis.oa.edu.ua/article/students.

37. Держава і громадянське суспільство: партнерські комунікації у глобальному світі: навч. – метод. посіб. / В. Бебик, В. Бортніков, Л. Дегтерьова, А. Кудряченко ; за заг. ред. В. Бебіка. – К. : ІКЦ „Леста“, 2016. – 248 с.

38. Кресіна І. До питання про визначення поняття громадянського суспільства і української революції 2014 року / І. Кресіна // Політичний менеджмент. – 2005. – № 6 (15). – С. 3 – 6.

39. Бойчук М.А. Влада і громадянське суспільство: механізми взаємодії [Текст]: дис... канд. політ. наук: 23.00.01 / Бойчук Микола Андрійович // Національний педагогічний ун – т ім. М.П.Драгоманова. – К., 2006. – 222.
40. Гудима Н. Громадський контроль в Україні за діяльністю органів державного управління (правове регулювання) // Держава і право: зб. наук.пр. Вип. 36: Юридичні і політичні науки. – К.: Ін – т держави і права ім.В.М.Корецького НАН України, 2017. – С. 282 – 290.
41. Літкевич В.С. Становлення та сучасний розвиток взаємодії Української держави з громадянським суспільством / В. С. Літкевич // Стратегічні пріоритети. – 2014. – № 1. – С. 18 – 23.
42. Березенко В.В. Соціальні комунікації в контексті становлення громадянського суспільства в Україні / В. В. Березенко // Держава та регіони. Серія: Державне управління. – 2009. – №1. – С. 17–20.
43. Афонін Е. А. Громадська участь у творенні та здійсненні державної політики / Е.А. Афонін, Л.В. Гонюкова, Р.В. Войтович. – К.: Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2006. – 160 с.
44. Пухкал О.Г. Модернізація державного управління в контексті розвитку громадянського суспільства в Україні [Текст] : монографія / О. Г. Пухкал ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. – К. : Київ. ун – т, 2010. – 287 с.
45. Даудова Г.В. Взаємодія держави і громадянського суспільства: європейський досвід [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.kbua.kharkov.ua/e-book/db/2020-1/dok/4/01.pdf>
46. Rosenay J.N. Governance without government: order and change in world politics/J.N.Rosenau, E.Otto Czempiel.– Cambridge: Cambridge Universiti Press, 1992. – 311 p.
47. Колбеч Г.К. Політика: Основні концепції в суспільних науках / Г.К. Колбеч / Пер. з агл. О. Демянчука. – К.: Вид.дім „КМ Академія“, 2004. – 127 с.
48. Лациба М. Державне регулювання та стан розвитку громадянського суспільства в Україні / М. Лациба // Пріоритети розвитку громадянського суспільства України. – К. : Укр. незалеж. центр політ. досліджень, 2008. – С.

49. Удосконалюючи партнерство між владою та громадянським суспільством: досвід, моделі, методи : матеріали наук. – практ. конф. за міжнар. участю. – К. : НАДУ, 2011 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://gurt.org.ua/news/events/10979>.

50. Управління соціальним і гуманітарним розвитком / за заг. ред. В.А. Скуратівського, В.П. Трощинського : у 2 ч. – К.: НАДУ, 2009. – Ч.1. 456с.

51. Колодій А.Ф. На шляху до громадянського суспільства. Теоретичні засади й соціокультурні передумови демократичної трансформації в Україні. Монографія /А.Ф. Колодій. –Львів: Видавництво „Червона Калина“.–2002. – 276 с

52. Соціальне партнерство і державна політика: від теорії до практики демократизації державного управління: монографія / за заг. ред. В.М. Мартиненка. – Х. : Вид – во ХарPI НАДУ „Магістр“, 2009. – 252 с.

53. Основи публічної політики та управління / за заг. ред. С. О. Телешуна. – К. : НАДУ, 2017. – 312 с.

54. Vigoda E. From Responsiveness to Collaboration: Governance, Citizens, and the Next Generation of Public Administration /E. Vigoda//Public Administration Review.– 2002. – Vol. 62. – № 5. – P. 527 – 540.

55. Якубовський О.П. Державна влада і громадянське суспільство: система взаємодії: Монографія / О.П. Якубовський, Т.О. Бутирська. – Одеса : ОРІДУ НАДУ, 2004. – 196 с.

56. Громадянське суспільство України: сучасні практики та виклики розвитку : аналіт. доповідь / [Яблонський В. М., Андрійченко Т. В., Бекешкіна І. Е. та ін.]; за заг. ред. О. А. Корнієвського, Ю. А. Тищенко , В. М. Яблонського. – К.: НІСД, 2018. – 128 с.